

Т. А. Няборская

ЧЫТАЛАНКА

1-4
КЛАСЫ

Дапаможнік
для вучняў пачатковай школы

У 3 частках
частка 2

М а з ы р
ТАА ВД «Белы Вецер»
2 0 0 9

УДК 811.161.3(075.2)
ББК 81.2Бел-922
Н99

Р э ц е н з е н т ы :

начальнік цэнтра інавацыйнага развіцця адукацыйнай практыкі дзярж. установы адукацыі «Мінскі абл. ін-т развіцця адукацыі» **А. Л. Загурская**;
начальнік цэнтра вучэб.-метад. работы з кадрамі адукацыі дзярж. установы адукацыі «Мінскі абл. ін-т развіцця адукацыі» **Н. І. Сінякевіч**

Няборская, Т. А.
Н99 Чыталачка. 1—4 класы : у 3 ч. Ч. 2 : дапам. для вучняў пач. шк. / Т. А. Няборская. — Мазыр : ТАА ВД «Белы Вецер», 2009. — 54, [6] с. : іл.
ISBN 978-985-514-526-5 (частка 2).
ISBN 978-985-514-527-2.

У выданні прадстаўлены дадатковы матэрыял да ўрокаў навучання грамаце, літаратурнага і пазакласнага чытання. Змешчаныя ў дапаможніку тэксты і заданні будуць садзейнічаць удасканаленню навыку чытання малодшых школьнікаў; пашырэнню аператыўнага поля чытання; развіццю арфаэпічных навыкаў і навыкаў прадугадвання; фарміраванню маўленчай дзейнасці, увагі, памяці, лагічнага мыслення і творчых здольнасцей пачынаючых чытачоў. Вучэбны дапаможнік можа быць выкарыстаны педагогамі і бацькамі для навучання чытання дзяцей 1-га класа. З ім можна працаваць на ўроках літаратурнага чытання ва ўстановах з рускай і беларускай мовамі навучання падчас арганізацыі індывідуальнай, парнай, групавой і фронтальнай работы з вучнямі 2—4 класаў, для правядзення гукавых размінак або размінак перад чытаннем.

Прапанавана настаўнікам і вучням пачатковай школы, бацькам для арганізацыі чытання дзіцяці дома.

УДК 811.161.3(075.2)
ББК 81.2Бел-922

ISBN 978-985-514-526-5 (частка 2)
ISBN 978-985-514-527-2

© Няборская Т. А., 2009
© ТАА ВД «Белы Вецер», 2009

Паважаныя настаўнікі і бацькі!

Адна з асноўных задач пачатковай школы — навучыць дзіця малодшага школьнага ўзросту чытаць правільна, свядома і выразна, з хуткасцю, якая не перашкаджае разуменню тэксту.

Выданне, якое вы зараз трымаеце ў сваіх руках, дапаможа дзецям навучыцца чытаць лепш. У ім абраны невялікія па аб'ёме паэтычныя і празаічныя творы на беларускай мове, якія надрукаваны шрыфтам школьных падручнікаў. Гэта вершы, загадкі, скорогаворкі, прымаўкі і прыказкі, невялікія казкі і апавяданні. Змешчаныя на старонках дапаможніка тэксты і заданні будуць садзейнічаць удасканаленню навыку чытання малодшых школьнікаў, пашырэнню аператыўнага поля чытання, развіццю ў дзіцяці навыкаў прадугадвання, сэнсавай дагадкі (антыцыпацыі). Асобныя заданні накіраваны на развіццё маўленчай дзейнасці, увагі і памяці, лагічнага мыслення, творчых здольнасцей пачынаючых чытачоў.

Выконваючы заданні, вучню патрэбна будзе не толькі чытаць, але і думаць, разважаць, адказваць на пытанні; вучыцца чытаць уголас і моўчкі, хорам, па чарзе, па ролях; вучыць на памяць, адгадаць загадкі, падкрэсліваць, пісаць, маляваць і інш.

Звяртаем увагу дарослых на тое, што тэксты і заданні, адрасаваныя дзецям, спецыяльна не размеркаваны па класах. У залежнасці ад падрыхтаванасці вучня або класа, тэмы ўрока, настаўнік сам можа выбраць тое ці іншае заданне. Для вучняў першага класа беларускамоўнай школы або другога класа школ з рускай мовай навучання — гэта заданні на чытанне складоў, слоў, сказаў, якія часцей за ўсё выклікаюць цяжкасці ў пачынаючага чытача. На старонках дапаможніка такія склады і словы вызначаны жырным шрыфтам або шрыфтам рознага памеру, напрыклад: **страна** або **СТРА**на.

У дапаможніку абрана шмат заданняў на чытанне слоў, словазлучэнняў, сказаў або тэкстаў, у якіх не хапае літар, складоў, цэлых слоў. Каб прачытаць такія творы, вучню патрэбна будзе здагадацца і дапоўніць словы або сказы недастаючымі літарамі ці словамі. Такое чытанне можна выкарыстоўваць і ў першым, і ў чацвёртым класе, яно садзейнічае развіццю ў дзіцяці сэнсавай дагадкі, якая патрэбна для фарміравання навыку хуткага чытання ўголас і моўчкі.

Выданне «Чыталачка» прапанавана для ўстаноў з рускай і беларускай мовамі навучання. Яно можа быць выкарыстана педагогамі пачатковай школы для навучання чытанню дзяцей першага класа падчас работы з вучнямі, якія ўмеюць чытаць. Яно можа спатрэбіцца настаўніку ў паслябукварны перыяд на ўроках навучання грамаце, на ўроках літаратурнага чытання для арганізацыі індывідуальнай, парнай, групавой і фронтальнай работы, а з вучнямі другога-чацвёртага класаў — для правядзення гукавых размінак або размінак перад чытаннем.

Дапаможнік могуць выкарыстоўваць бацькі вучняў для арганізацыі самастойнага або сумеснага з бацькамі чытання дзіцяці дома.

Змест

Зварот да настаўнікаў і бацькоў.....	3
Зварот да вучняў.....	4
ПА РОЛЯХ ЧЫТАЕМ, ВОСЕНЬСКІЯ МЕСЯЦЫ ЎСПАМІНАЕМ...	5
ВЫРАЗНА ЧЫТАЕМ, ПРАВІЛЫ ПАВОДЗІН УСПАМІНАЕМ...	9
ЛІЧЫМ, ВУЧЫМСЯ, ЧЫТАЕМ, ЦІКАВЫЯ СЛОВЫ ШУКАЕМ.....	11
САМІ СЛОВЫ ЎТВАРАЕМ, ХОРАМ ЧЫТАЕМ.....	14
ЧЫТАЕМ, МАЛЮЕМ, ЖАРТУЕМ.....	19
ЧЫТАЕМ, ГАДАЕМ, КАЗКІ ЎСПАМІНАЕМ.....	22
ПІШАМ, ЧЫТАЕМ, ЗІМУ ВІТАЕМ.....	25
ВЫРАЗНА ЧЫТАЕМ, ЗІМУ СУСТРАКАЕМ.....	28
ПІШАМ, ЧЫТАЕМ, НА КАНІКУЛАХ АДПАЧЫВАЕМ.....	30
ЧЫТАЕМ, СТАРАЕМСЯ, СПОРТАМ ЗАЙМАЕМСЯ.....	33
УВАЖЛІВА ЧЫТАЕМ, ПТУШКАМ ДАПАМАГАЕМ.....	36
ПІШАМ, ЧЫТАЕМ, САМІ ВЕРШЫ СКЛАДАЕМ.....	40
ПАМЫЛКІ ВЫПРАЎЛЯЕМ, КАЗКІ ЎСПАМІНАЕМ.....	43
РЫФМЫ ШУКАЕМ, ВЯСНУ СУСТРАКАЕМ.....	46
ВУЧЫМ, ЧЫТАЕМ, ПАМЫЛКІ ВЫПРАЎЛЯЕМ.....	49
МАТУЛЮ ВІНШУЕМ, ПАДАРУНКІ МАЛЮЕМ.....	52
Адгадкі, адказы.....	56
Літаратура.....	57

Вучэбны дапаможнік

НЯБОРСКАЯ Тамара Анатольеўна

ЧЫТАЛАЧКА

1—4 класы

У 3 частках

Ч а с т к а 2

Дапаможнік для вучняў пачатковай школы

Галоўны рэдактар *А. М. Дулеба*

Вядучы рэдактар *Т. Дз. Сасім*

Рэдактар *В. В. Сімончык*

Мастак *Г. С. Грыніч*

Мастак вокладкі *Г. С. Грыніч*

Камп'ютэрная вёрстка *В. В. Сімончык*

Падпісана да друку з арыгінал-макета 02.10.2009. Фармат 60x84/8. Папера афсетная. Гарнітура школьная.
Друк лічбавы. Ум. друк. арк. 6,98. Ул.-выд. арк. 2,72. Дадат. тыраж 202 экз. Заказ 2135.

Пасведчанне аб дзяржаўнай гігіенічнай рэгістрацыі № 08-33-3.62391 ад 18.11.2008.

ТАА ВД «Белы Вецер». ЛІ № 02330/0548579 ад 05.08.2009. 247760, г. Мазыр, вул. Савецкая, 198/4. Філіял:
220007, г. Мінск, вул. Валадзько, 30, оф. 417. Тэл. (017) 224-66-89, 298-50-26, 298-50-27.

Надрукавана лічбавы спосабам друку. ТАА ВД «Белы Вецер». 247760, г. Мазыр, вул. Савецкая, 198/4.
Тэл./факс (02351) 2-51-03, 2-51-22. E-mail: belveter@mail.gomel.by